

Lausunto

28.12.2024

Asia: VN/29848/2024

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi tupakkalain muuttamisesta (nikotiinipussit)

Lausunnonantajan lausunto

Kommenttinne sallittuja makuja koskevaan sääntelyyn

Pussitukku D.T.T. Kuosmanen / Tukkupussit.fi: Lausunto nikotiinipussien makujen ja etämyynnin rajoittamisesta

Pussitukku D.T.T. Kuosmanen / Tukkupussit.fi vastustaa jyrkästi nikotiinipussien makujen rajoittamista pelkästään minttuun ja mentholiin sekä etämyynnin kieltämisestä. Tällaiset ehdotukset eivät ainoastaan vaikeuta laillista liiketoimintaa, vaan avaavat laajat pimeät markkinat ja aiheuttavat laajamittaisia haittoja niin kuluttajille, yrittäjille kuin yhteiskunnallekin.

1. Makujen rajoittaminen ei palvele ketään – rikollisia lukuun ottamatta

Monet asiakkaamme ovat suoraan ilmaisseet, etteivät voi sietää mintun tai mentholin makuja, jotka heidän mielestään muistuttavat lähinnä hammastahnaa. Näiden makujen rajoittaminen heikentää kuluttajakokemusta ja ajaa heidät hankkimaan tuotteensa pimeiltä markkinoilta tai ulkomaisilta toimijoilta. Osa asiakkaista on jopa harkinnut siirtymistä takaisin perinteiseen nuuskaan tai tupakkaan, mikä olisi huomattava takapakki kansanterveydelle.

Mikäli nikotiinipusseja rajoitetaan vain mintun ja mentholin makuihin, on vaikea ymmärtää, miksi aikuisille suunnattuja makuja, kuten kahvia, rommia, viskiä tai tupakkaa, ei oteta huomioon. Esimerkiksi Suomessa myydään karkkeja, joissa on alkoholin makuja, mutta näitä ei pidetä ongelmana, koska ne on selkeästi suunnattu aikuisille. Yksikään lapsi ei pidä rommin tai viskin mausta, eikä nikotiinipussien käyttö tee kenestäkään alkoholista.

2. Etämyynnin kieltö lisää alueellista eriarvoisuutta ja pimeitä markkinoita

Suomi on pinta-alaltaan laaja maa, ja suuri osa verkkokauppamme tilauksista tulee syrjäseuduilta, joissa laillisia nikotiinipusseja ei ole muuten saatavilla. Etämyynnin kieltäminen tarkoittaa, että nämä kuluttajat joutuvat tilaamaan tuotteensa ulkomaisilta verkkokaupoilta tai hankkimaan ne pimeiltä markkinoilta. Tämä ei ainoastaan lisää rikollista toimintaa, vaan myös estää Suomen valtiota saamasta verotuloja, jotka syntyvät laillisten toimijoiden kaupasta.

Asiakkailtamme on tullut huolestuneita viestejä etämyynnin mahdollisesta kieltämisestä. Moni kokee, että heidän ainoa vaihtoehtonsa olisi siirtyä takaisin tupakan polttoon, mikä olisi kansanterveydellisesti haitallista. Etämyynti voidaan Suomessa toteuttaa vastuullisesti, kuten on nähty esimerkiksi uhkapelien ja alkoholin myynnissä.

3. Rikollisten markkinoiden kasvu on väistämätöntä

Jo pelkästään tupakkaveron lisääminen nikotiinipusseihin avasi pimeät markkinat Suomessa. Mikäli makuja ja etämyyntiä rajoitetaan, tämä kehitys vain kiihtyy. Rikolliset toimijat eivät valvo tuotteidensa laatua, eivätkä he huolehdi siitä, etteivät alaikäiset pääse käsiksi tuotteisiin. Näin syntyy tilanne, jossa markkinat siirtyvät valvonnan ulkopuolelle ja kuka tahansa, iästä riippumatta, voi hankkia mitä tahansa makuja ja vahvuuksia.

4. Yrittäjät ajetaan konkurssiin

Näin radikaalit muutokset ajavat lailliset yrittäjät nopeasti konkurssiin. Me Pussitukku D.T.T. Kuosmanen / Tukkupussit.fi olemme investoineet merkittäviä summia liiketiloihin, varastoihin ja verkkokauppaan. Mikäli makuja ja etämyyntiä rajoitetaan, liiketoiminta käy mahdottomaksi, ja koko ala siirtyy rikollisten hallintaan. Tämä ei ole kenenkään etu – ei yrittäjien, kuluttajien, valtion eikä kansanterveyden.

5. Kysynnälle on aina tarjontaa – kuka vastaa siitä?

Nikotiinipussien kysyntä ei tule loppumaan rajoituksilla. Kysymys kuuluu: annetaanko tarjonta vastuullisten ja valvottujen toimijoiden käsiin vai siirretäänkö se rikollisille? Vastuulliset yrittäjät takaavat tuotteidensa laadun ja estävät niiden päätyksen alaikäisille. Rikolliset puolestaan tavoittelevat vain voittoa, jolloin markkinoille voi päätyä mitä tahansa tuotteita ilman valvontaa.

Pussitukku D.T.T. Kuosmanen / Tukkupussit.fi toivoo päättäjiltä vastuullisia ratkaisuja, jotka eivät tuhoa laillista liiketoimintaa tai jätä markkinoita rikollisten hallintaan. Makujen ja etämyynnin rajoittaminen ei vähennä nikotiinipussien käyttöä, vaan siirtää sen valvonnan ulkopuolelle. Yrittäjät tarvitsevat ennustettavaa toimintaympäristöä, jossa voidaan tarjota turvallisia, valvottuja tuotteita ja samalla tukea Suomen taloutta verotuloilla.

Tämä lausunto korostaa, kuinka makujen ja etämyynnin rajoittaminen aiheuttaisi enemmän haittaa kuin hyötyä ja uhkasi sekä yrittäjiä että kuluttajia.

Muut mahdolliset kommentit hallituksen esityksen luonnoksesta

Pussitukku D.T.T. Kuosmanen / Tukkupussit.fi: Lausunto etämyynnin rajoittamisesta ja sen vaikutuksista

Pussitukku D.T.T. Kuosmanen / Tukkupussit.fi korostaa, että nikotiinipussien etämyyntiä Suomessa tulee ehdottomasti tukea ja kehittää sen sijaan, että sitä rajoitettaisiin. Samalla on kuitenkin tärkeää puuttua ulkomailta tapahtuvaan valvomattomaan etämyyntiin, joka tällä hetkellä ohittaa Suomen lainsäädännön ja verotusjärjestelmän.

1. Ulkomailta tapahtuva etämyynti ilman valvontaa

Tällä hetkellä kuka tahansa voi tilata ulkomailta nikotiinipusseja, joiden nikotiinipitoisuus on jopa 100 mg annosta kohden. Näihin tuotteisiin ei kohdistu mitään valvontaa, eikä niistä makseta Suomen valmisteveroja. Tämä luo epäreilun kilpailuasetelman suomalaisille laillisille toimijoille, jotka toimivat vastuullisesti ja noudattavat kaikkia säädöksiä. Lisäksi tällaiset valvomattomat tuotteet voivat päätyä alaikäisten käyttöön tai aiheuttaa vakavia terveysriskejä.

2. Tarve tehokkaalle valvonnalle Suomen rajoilla

Mikäli ulkomailta tapahtuvaa etämyyntiä ei pystytä tehokkaasti valvomaan, tulisi se kieltää kokonaan. Rajavalvonnassa tulisi varmistaa, että Suomeen saapuvat nikotiinipussit täyttävät kansalliset nikotiinipitoisuusrajoitukset ja että niistä maksetaan valmisteverot. Ilman tätä valvontaa nykytilanne jatkuu, jossa verottomat ja mahdollisesti vaaralliset tuotteet virtaavat markkinoille aiheuttaen haittaa kuluttajille ja suomalaiselle taloudelle.

3. Suomen sisäinen etämyynti on vastuullista ja hyödyttää yhteiskuntaa

Suomessa tapahtuva etämyynti on täysin valvottua, vastuullista ja turvallista. Se varmistaa, että nikotiinipussien myynti tapahtuu vain täysi-ikäisille ja että tuotteet täyttävät kaikki lainsäädännön vaatimukset. Lisäksi suomalainen etämyynti tuo merkittäviä verotuloja valtion kassaan ja ehkäisee pimeiden markkinoiden syntyä.

Monet asiakkaamme asuvat syrjäseuduilla, joissa laillisia nikotiinipusseja ei ole saatavilla fyysisissä myymälöissä. Etämyynti on näille kuluttajille ainoa tapa hankkia turvallisia ja valvottuja tuotteita. Etämyynnin rajoittaminen Suomessa ajaisi heidät tilaamaan tuotteita ulkomaisilta verkkokaupoilta tai hakemaan ne pimeiltä markkinoilta, mikä vain pahentaisi ongelmia.

4. Etämyynti on osa vastuullista markkinointia

Etämyynnin avulla yritykset pystyvät valvomaan asiakkaidensa ikää ja toimittamaan tuotteita vastuullisesti. Lisäksi se mahdollistaa kuluttajille laillisten ja turvallisten tuotteiden hankinnan ilman riskiä, että tuotteet olisivat liian vahvoja tai laadultaan kyseenalaisia. Tämä toimintamalli ehkäisee rikollisuutta ja luo terveemmät ja turvallisemmat markkinat.

5. Kielto ei vähennä käyttöä, vaan lisää rikollisuutta

Kokemus tupakkanuuskan kohdalla on osoittanut, että käyttö ei vähene kielloilla – se vain siirtyy pimeille markkinoille. Sama pätee etämyyntiin. Jos etämyynti Suomessa kielletään, markkinoille syntyy rikollisten hallitsema reitti, jossa tuotteiden laatua ei valvota, eikä alaikäisten pääsyä voida estää.

Pussitukku D.T.T. Kuosmanen / Tukkupussit.fi toivoo päättäjiltä ratkaisuja, jotka edistävät laillista, valvottua ja vastuullista nikotiinipussien kauppaa Suomessa. Ulkomailta tapahtuva etämyynti tulee joko valvoa tehokkaasti tai kieltää kokonaan, kunnes valvontajärjestelmä saadaan toimimaan. Suomen sisäinen etämyynti puolestaan on säilytettävä, koska se tukee valvontaa, ehkäisee rikollisuutta ja tuo verotuloja valtiolle.

Yhteiskunta voi vain hyötyä siitä, että kysyntä täytetään laillisilla ja valvotuilla tuotteilla, sen sijaan että markkinat annetaan rikollisten käsiin. Jokaisen päätöksentekijän tulisi nähdä etämyynnin mahdollisuudet osana vastuullista ja turvallista nikotiinipussien kaupankäyntiä.

Kuosmanen Tuomas
Pussitukku D.T.T.Kuosmanen / Tukkupussit.fi